

Když se „exotizování“ setkají... autorky této zprávy (její účast umožnila Grantová agentura České republiky v rámci projektu P410/11/P107, Identita Irokézů v procesu revitalizace a globalizace).

Česká republika byla zastoupena také příspěvkem Kláry Kolínské z Ústavu anglofonních literatur a kultur FF UK a Metropolitní univerzity v Praze, zaměřeným na analýzu překladu inuitského „románu“ Mitiarjuk Nappaalukové, napsaného v 50. letech 20. století. Klára Perlíková z Ústavu etnologie FF UK představila téma *Může týpí zastavit ropovod?*, vztahující se k projektu ropovodu Keystone XL, vedoucímu z kanadské Alaberty do rafinerií v Texasu. Ze Slovenska vystoupila Jana Ščigulinská z Inštitútu anglistiky a amerikanistiky Prešovské univerzity s příspěvkem, věnujícím se příběhům a jejich rolím v léčení na příkladu knihy *Obřad* od Lesley Marmon Silkové.

Téma konference s sebou neslo aktuálnost potřeby hledání nových přístupů v „bádání o indiánech“, které by představovaly alternativu k diskurzu tzv. postkolonialismu, v současnosti dominantnímu a charakteristickému zejména pro anglosaské země. Zkušenosti některých badatelů pocházejících ze zemí střední Evropy ukazují, že právě tento prostor se svými specifickými historickými zkušenostmi se může stát jedním z podnětných zdrojů takové alternativy. Bude ovšem záležet na schopnosti, ochotě a možnostech protagonistů středoevropského akademického prostředí kriticky přistoupit k etablovaným tendencím a vlivům anglosaského či obecně tzv. postkoloniálního akademického světa na jedné straně, a zároveň na jejich schopnostech své podněty a přístupy artikulovat srozumitelně a přesvědčivě v samotném rámci stávajících dominantních akademických struktur.

Tématem příštího ročníku AIW bude humor a proběhne v květnu 2016 v dánském Odense. 38. ročník AIW se bude konat v Londýně v roce 2017.

Livia Šavelková
(KSV FF, Univerzita Pardubice)

„NÁRODOPISNÁ VÝSTAVA ČESKOSLOVANSKÁ“, NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM V PRAZE

Národní zemědělské muzeum v Praze pořádá v malém sále v 1. patře své budovy na Letné dokumentární výstavu nazvanou prostě *Národopisná výstava československá*. Má připomenout 120 let od uskutečnění významné národopisné akce na výstavišti v pražské Královské oboře. Vernisáž se uskutečnila 14. května, v předvečer výročí zahájení historické expozice, jež byla slavnostně otevřena v úterý 15. května 1895. Výstava na několika panelech s dobovými fotografiemi a doprovodným textem i za pomoci trojrozměrných předmětů seznamuje návštěvníky s historickým významem a odkazem akce, která tehdy podnítila široký badatelský zájem nejen ve sféře sběratelské činnosti, ale stala se také bází pro vznik národopisných institucí muzejních a výzkumných. Třeba základy sbírek zemědělského muzea jsou tvořeny mimo jiné předměty vystavenými při této příležitosti.

Jak název historické výstavy z roku 1895 napovídá, bylo snahou jejích tvůrců ukázat široké veřejnosti život lidu „českého a slovanského“ v jeho pestrosti regionální i historické. Po úspěchu České chalupy na Zemské jubilejní výstavě v roce 1891 přistoupili tehdejší tvůrci

k akci nebývalých rozměrů. Její přípravy trvaly v podstatě tři roky a podílelo se na ní také velké množství amatérských spolupracovníků v krajích, bylo uspořádáno na 170 dílčích výstav v regionech a událo se mnoho národopisných slavností. Už na těchto krajinských výstavách byly vedle velkého množství sebraných autentických předmětů – především krojů, oděvních výšivek i bytových textilií, domácího a hospodářského nářadí a náčiní – prezentovány rovněž trojrozměrné modely tradičních vesnických staveb.

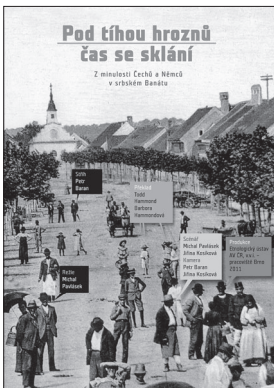
Tyto nejstarší modely, uložené v depozi-tářích Národního zemědělského muzea na zámku v Kačině, byly v nedávné době nově

dokumentovány a restaurovány. Právě část výstavy sestavená z historických modelů, představujících buď jednotlivé budovy, nebo celky usedlostí, je pro dnešní návštěvníky NZM asi největším lákadlem.

I když současná výstava nemá ambice přivítat tak velké množství diváků, jakému se těšila původní *Národopisná výstava československá* – a to ani tolik lidí, kolik přišlo hned první týden od jejího zahájení –, přejme jí, aby počtem zvědavých hostů za celou dobu svého trvání alespoň konkurovala slavnostnímu zahájení v roce 1895. Tehdy na ně bylo pozváno 7 tisíc hostů a další necelé 3 tisíce tvořili návštěvníci platící. Výstava potrvá do 31. října 2015.

Kateřina Sedlická (EÚ AV ČR, v. v. i.)

Pod tíhou hroznů čas se sklání. Z minulosti Čechů a Němců v srbském Banátě
/ Time Bows Beneath the Burden of the Grapes. The Past, Czechs and
Germans in the Serbian Banat
Michal Pavlásek – Jiřina Kosíková

V 18. století získal srbský Banát svoji multikulturní tvář, lemovanou vinohrady na úrodných svazích krajiny. Pěstování vinné révy se stalo společným místem každodenních radostí i strastí Němců a Čechů, v minulosti společných svědků historických událostí. Jejich příběhy vytváří pestrou mozaiku osobních svědectví o zapomenutých lidských osudech, vykreslující obraz Banátu v intencích konfliktu, tolerance a hluboké religiozity.

Scénář a námět: Michal Pavlásek a Jiřina Kosíková. *Střih:* Petr Baran.

Kamera: Jiřina Kosíková a Petr Baran. *Režie:* Michal Pavlásek.

Jazyk: česky, srbsky, maďarsky, titulky EN, total time 23:00

Produkce: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. – pracoviště Brno 2012

© Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Film vznikl v rámci výzkumného záměru Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i., Praha *Kulturní identita a kulturní regionalismus v procesu formování etnického obrazu Evropy* AVOZ90580513.

Cena 150 Kč. Objednávky vyřizuje: m.pavlasek@gmail.com a stoncrova@email.cz